

רע"פ 3230/21 - מחמוד עדילה, אשרף עדילה נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 3230/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשים: 1. מחמוד עדילה
2. אשרף עדילה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסקי הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים שניתנו ביום 21.4.2021 בתיק עפ"ג 7611-01-21 בעניינו של המבקש 1 ובתיק עפ"ג 58803-10-20 בעניינו של המבקש 2, על ידי כב' השופטים ארנון דראל, אלי אברבנאל וחיה זנדברג

בשם המבקשים: בעצמם

החלטה

בקשת רשות ערעור על שני פסקי דין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטים א' דראל, א' אברבנאלוח' זנדברג) שניתנו ביום 21.4.2021, בעניינו של המבקש 1 (עפ"ג 7611-01-21) ובעניינו של המבקש 2 (עפ"ג 58803-10-20). בפסקי הדין, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורם של המבקשים על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כב' השופטת הבכירה ש' לארי-בבלי) בת"פ 22839-12-17.

רקע והליכים קודמים

1. המבקשים הודו במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום מתוקן שהוגש נגדם לבית משפט השלום

עמוד 1

בירושלים והורשעו בביצוע בצוותא של עבירת פגיעה בנסיבות מחמירות, כשהעברייני נושא נשק חם או קר, לפי סעיפים 334 ו-335(א)(1) בצירוף סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וכן בביצוע עבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין. כמו כן, הורשע המבקש 1 בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במועדים הרלוונטיים לכתב האישום, עבד המבקש 1 (להלן: מחמוד) כקופאי בחברת אוטובוסים שבה מועסק המתלונן כנהג. בעקבות ויכוח שהתפתח בין מחמוד למתלונן, שכלל קללות ואיומים, קשר מחמוד קשר עם שני בניו, ביניהם המבקש 2 (להלן: אשרף), על מנת לאיים על המתלונן ולהשתמש כנגדו באלימות במידת הצורך. לאחר שהמתלונן לא התנצל בפני מחמוד, יצאו מחמוד, אשרף והבן השני לאתר את המתלונן, כשהם מצוידים בכלי תקיפה, אלה וצינור ברזל והגיעו אל חניון באזור התחנה המרכזית בירושלים. בשלב מסוים הצטרף לחבורה אחיינו של מחמוד (בן דודו של אשרף). משהבחין מחמוד במתלונן, אמר לאחרים: "תהרגו אותו, תרצחו אותו, תשברו אותו"; והחבורה תקפה את המתלונן בצוותא. כתוצאה מתקיפתו נפצע המתלונן, נגרם לו חתך גדול בקרקפת והוא נחבל בידו השמאלית ובצווארו.

2. בגזר הדין, השית בית משפט השלום על מחמוד 12 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, לצד מאסרים מותנים ופיצוי למתלונן. אשר לאשרף, הטיל עליו בית המשפט של"צ בהיקף של 350 שעות, מאסרים מותנים ופיצוי למתלונן. כמו כן, נדחתה בקשתו של אשרף לביטול הרשעתו בשל פגיעה באופק התעסוקתי שלו כעובד סיעודי; נקבע, כי חומרת העבירה ונסיבותיה אינן הולמות הימנעות מהרשעה ואף לא הוכח נזק קונקרטי לשיקומו או להמשך חייו המקצועיים.

3. המבקשים ערערו לבית המשפט המחוזי - מחמוד על חומרת העונש ואשרף על עצם ההרשעה בדין - ועניינם נדון בפני אותו מותב בשני הליכים שונים כמפורט לעיל.

בעניינו של מחמוד, קבע בית המשפט המחוזי כי נסיבות מעשיו - איומים ותקיפה פיזית בחבורה, באמצעות אלה ומוט ברזל, תוך גיוס בניו ואחיינו הצעירים - הן חמורות, וכי גזר הדין מבטא היטב את מדיניות הענישה ואף ממוקם על הצד המקל.

בעניינו של אשרף, נקבע כי הכרעת בית משפט השלום בשאלת אי-הרשעתו מנומקת היטב וכי בית המשפט הותיר את ההרשעה בעינה לאחר שתסקיר שירות המבחן נמנע מהמלצה לביטולה. בתוך כך, נדחתה הטענה כי חלקו של אשרף באירוע התקיפה "עמום" וכי הוא הורשע רק מכוח הקונסטרוקציה של "מבצע בצוותא". בית המשפט עמד על חומרת נסיבות ביצוע העבירה המפורטות בכתב האישום שעובדותיו היו מוסכמות, לרבות התכנון המוקדם וההצטיידות בנשק קר, כשאשרף מודע לכך שהאירוע עלול להסלים. נסיבות שכאלה, כך נקבע, אינן עולות בקנה אחד עם הימנעות מהרשעה.

נוכח כל האמור, דחה בית המשפט המחוזי את שני הערעורים. מכאן הבקשה לרשות ערעור - היא הבקשה שלפניי.

4. המבקשים, אשר מייצגים את עצמם בבקשה, מעלים טענות שונות ביחס לאמיתות עובדות כתב האישום, למחדלים אשר התקיימו לשיטתם בהליך החקירה נגדם, להודיה שמסרו רק לבקשת הסניגורים שלהסוכן לנזק שנגרם להם כתוצאה מההליך הפלילי. עוד נטען, כי הותרת הרשעתו של אשרף על כנה תפגע בו במישור התעסוקתי ובפרנסתו.

5. לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה, באתי לכלל מסקנה כי דינה להידחות.

הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים, או במקרים חריגים בהם מתעורר חשש לאי-צדק מהותי או לעיוות דין (רע"פ 8601/20 מור נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (10.1.2021) (להלן: עניין מור)).

6. הבקשה שלפניי אינה עומדת באמות מידה אלו; היא ממוקדת בעניינם הפרטי של המבקשים, בה הם תוקפים, בין היתר, את עצם הרשעתם בדין, במסגרת בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט קמא, שעניינו בגזר דינם בלבד. למבקשים היה את יומם לערעור טענות מקדמיות או לנהל משפט הוכחות, אך הם הודו בעובדות כתב האישום במסגרת הסדר טיעון. משעשו כן ולא השיגו על הכרעת הדין, הפכה זו לחלוטה ואין להידרש לטענותיהם לראשונה ב"גלגול שלישי", מבלי שנערכה ביקורת שיפוטית על הכרעת הדין על ידי בית המשפט המחוזי (עניין מור, פסקה 5 והאסמכתאות שם).

7. אשר לטענת המבקשים כי עצם ההודיה בכתב האישום המתוקן ניתנה "לפי בקשת עורכי הדין ולא לפי המציאות". ראשית, גם טענה זו נטענה לראשונה בבקשה שלפניי. שנית, בקשה לחזרה מההודיה לאחר שניתן גזר דין – אם לכך כיוונו המבקשים – תתקבל במקרים חריגים בלבד, כאשר מתעורר חשש שההודיה הנאשם נמסרה בניגוד לרצונו החופשי אומבלישהבין את משמעותה (רע"פ 9202/20 חלאפני' מדינת ישראל, פסקה 6 (26.1.2021)). עיון בפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום בטרם הורשעו המבקשים, מלמד כי המבקשים הבינו את הסדר הטיעון והודו במיוחד. על כן, ובשים לב לעובדה שהמבקשים היו מיוצגים בעת שניתנה ההודיה, לא מצאתי כי קיים חשש לעיוות דין המצדיק מתן רשות ערעור.

8. לבסוף, ולגופו של עניין, יצוין כי נימוקיו של בית משפט קמא בדחותו את ערעורם של המבקשים מקובלים עליי. ביחס למחמוד, לא מצאתי הצדקה למתן רשות ערעור בשל חומרת עונשו, שכן העונש אינו סוטה באופן משמעותי ממדיניות הענישה הראויה או הנהוגה בעבירות דומות (ראו והשוו: עניין מור; רע"פ 4022/15 יוסף נ' מדינת ישראל (14.6.2015); רע"פ 8407/12 ניסובני' מדינת ישראל (16.12.2012)). בדומה, העבירות בהן הורשע אשרף ונסיבות ביצוען, אינן עומדות במבחני ההלכה הפסוקה להימנעות מהרשעה, וממילא אופיישומם של מבחנים אלו אינו מקים עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 6403/18 הרושני' מדינת ישראל, פסקה 7 (28.11.2018); רע"פ 2323/17 פלוני' מדינת ישראל, פסקה 6 (12.6.2017)).

9. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית.

המבקש 1 יתייצב לריצוי עונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום 23.5.2021, עד השעה 10:00 בימ"ר ניצן, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודה מזהה. על המבקש 1 לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, ב' בסיון התשפ"א (13.5.2021).

שׁוֹפֵט
